

smyslu, že na základě exekučního titulu vklad v pořadí poznámky povolití nelze. I mimo úpadek dlužno však otázku tu ve stejném smyslu zodpovědět. Již z §u 53 odstavce první knih. zák. ve znění třetí novely k obč. zák. ze slov »že chce na svou nemovitost zřídit zástavní právo«, jde zřejmě na jevo, že z titulů zástavního práva, vypočtených v §u 449 obč. zák., má § 53 odstavce první knih. zák. na mysli jen smluvní právo zástavní a že v pořadí poznámky lze vložit jen zástavní právo dobrovolně zřízené. Jde to dále na jevo i z §u 56 knih. zák., kde sice teprve v odstavci třetím jest řeč o listině, ale z jehož celého smyslu je vidět, že zákon předpokládá listinu o zřízení práva zástavního také při zápisech podle odstavce prvního a druhého mimo úpadek a že pro případ vyhlášení úpadku na jmění vlastníka nemovitosti žádá jen ještě další náležitosti listiny, kterou i mimo úpadek předpokládá. Jde to konečně na jevo i z účelu poznámky pořadí, která má zajistit ve prospěchu dlužníka pořadí pro příští vklad práva zástavního, by snáze úvěr získal, tedy nikoli ve prospěchu věřitele, který proti vůli dlužníka vnucený vklad práva zástavního si vymůže. Nerozhodno jest, že v tomto případě již knihovní poznámka zajišťovala pořadí právě pro pohledávku banky L., nyníjší to vymáhající věřitelky, neboť touto poznámkou věřitelka ještě zástavního práva nenabyla a k jeho vkladu bylo třeba listiny, vyhovující formou i obsahem předpisům §§ 26, 27, 94 čís. 3 a 4 knih. zák.

Čís. 4562.

I podle §u 8, odstavce třetí, nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 404 sb. z. a n. náležejí na rozhodčí soud pouze spory o výši srážky z přejímací ceny.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1925, R I 17/25.)

Žalobu Státního obilního úřadu proti Václavu K-ovi o 20.000 Kč soud první stolice odmítl, vyhověv námitce nepřipustnosti pořadu práva. Rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. **Důvody:** První soud opírá své rozhodnutí o § 8 (3) vládního nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 404 sb. z. a n. a o § 1 vládního nařízení ze dne 8. listopadu 1920, čís. 607 sb. z. a n. Jest souhlasiti s názorem stěžovatelovým, že ustanovení § 8 (3) vl. nař. čís. 404/1920, jež přikazuje spory mezi mlýnem, jiným přejímatelem nebo komisionářem na straně jedné a Státním obilním ústavem na straně druhé zvláštnímu soudu rozhodčímu, nelze vykládati samo o sobě, nýbrž jen v souvislosti s ostatními ustanoveními §u 8, do něhož bylo vloženo k doplnění vládního nařízení ze dne 29. července 1919, čís. 434 sb. z. a n., jakož i s ostatními předpisy nař. čís. 404/1920. Nařízení toto uvádí v §§ 1—6 přejímací ceny a příplatky k nim, v §u 7 stanoví, za jakých podmínek jest platiti plnou přejímací cenu, a nařizuje, že učiniti jest přiměřenou srážku při plodinách, jež co do jakostí podmínkám těm nevyhovují. V §u 8 ustanovuje pak rozhodčí soudy (znalecké komise), jež mají roz-

hodovati ve sporech »o výši srážky té«. V odstavcích 1. a 2. je toto obmezení výslovně vytčeno. V odstavci 3. nepřicházejí sice již slova »o výši srážky«, avšak z celé souvislosti s oběma odstavci předcházejícími a s § 7, pak z toho, že následující odstavec (4) obsahuje zase již ustanovení společná odstavcům (2) a (3), nutno usuzovati, že také odstavec (3) má na mysli jen spory o výši srážky z přejímací ceny. Pro výklad ten mluví i úvaha, že nedalo by se dobře vysvětliti, že by v nařízení, jehož celý ostatní obsah týká se jen stanovení přejímacích cen plodin a sporů o výši srážky, přicházel pojednou jediný odstavec, jenž stanovil by zvláštní příslušnost i pro rozepře z poměrů, jichž nařízení to neupravuje. Také o ustanovení čl. I. § 1 vlád. nař. čís. 607/1920 nelze rozhodnutí prvního soudu opírat, neboť toto nařízení neobsahuje kompetenčních předpisů, nýbrž jen jednací řád pro rozhodčí soud dle §u 8 (3) nař. čís. 404/1920. Jelikož v tomto případě nejde o spor o výši srážky z přejímací ceny, nemají tu místa ustanovení, o něž první soud rozhodnutí své opírá.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Pro rozhodnutí otázky, zda jest v tomto případě pořad práva přípustným, je lhostejno, zda byl žalovaný komisionářem Státního obilního ústavu čili nic (§ 15 vyhl. min. pro zásob. lidu ze dne 25. června 1920, čís. 423 sb. z. a n.). Nebyl-li jím — jak tvrdí nyní obě strany, nepřichází předpis §u 8 vládn. nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 404 sb. z. a n. pro zmíněnou otázku vůbec v úvahu. Pakli jím byl, nepřichází onen předpis pro tento spor rovněž v úvahu, protože nejde o spor »o výši srážky z přejímací ceny«, jak rekursní soud správně vyložil. Jen takové spory odkazuje § 8 cit. nař. před znalecké komise (rozhodčí soudy) a uvádí v odst. 1 až 3 jednotlivé právní podmínky, mezi nimiž takové spory vzniknouti mohou a to: v odst. (1) spory o výši srážky mezi pěstiteli se strany jedné a obilním ústavem (jeho zmocněncem) se strany druhé; v odst. (2) spory mezi přejímacími orgány obilního ústavu se strany jedné a mezi mlynáři nebo jinými přejímateli zboží se strany druhé; a v odst. (3) spory mezi mlynáři nebo jinými přejímateli nebo komisionáři se strany jedné a Státním obilním ústavem se strany druhé. Tento odst. (3) vyplnil jen mezeru, která byla v dříve platném §u 5 vládního nařízení ze dne 29. července 1919, čís. 434 sb. z. a n., ale nijak nezměnil předmětu rozhodování znalecké komise nebo rozhodčího soudu, kterým byl a zůstal jen spor »o výši srážky« po rozumu §u 7 cit. nař. Jen v takových sporech bylo třeba rozhodčích orgánů, kteří měli odborné znalosti pro posouzení jakosti obilí. Zejména nemínil odst. (3) rozšířiti příslušnost rozhodčích soudů na veškeré spory mezi právními podmínky tam vyjmenovanými, třebaže neopakoval slov »o výši srážky«. Vsunutím nového předpisu mezi odstavec (2) a odstavec poslední, který obsahuje společné ustanovení pro všechny předcházející odstavce, bylo jasně naznačeno, že nový odstavec tvoří jen pokračování předcházejících odstavců, by úplně vyčerpal řetěz osob, mezi nimiž ke

sporu o výši srážky dojiti může, a by ustanovil, před který rozhodčí orgán takový spor náleží (viz také rozhodnutí čís. 2202 sbírky n. s.). Nebyl-li žalovaný komisionářem, neplatí pro něho ani odstavec třetí Šu 8 cit. nař., neboť »přejímatelem« tam zmíněným nerozumí se přejímací orgán obilního ústavu, nýbrž přejímatel z druhé ruky, jak jest uveden v odst. (2) cit. Šu 8. Pokud jde o vládní nařízení ze dne 6. listopadu 1920, čís. 607 sb. z. a n., obsahuje toto jen provedení Šu 8 (3) shora citov. nařízení, ale neobsahuje žádného nového kompetenčního předpisu. Že by v zažalovaných 20.000 Kč byly obsaženy také nějaké položky srážkové pro vadnou jakost zboží po rozumu Šu 7 cit. nař., ne tvrdila žádná strana a z přílohy G vychází na jevo, že, pokud v účtu příloha B jest řeč také o rozdílu ceny u obilí, míní se tím účtování vyšších základních cen, nikoli srážky z cen přejímacích.

Čís. 4563.

Do srovnalých usnesení nižších soudů o námitce nepřipustnosti pořadu práva jest dovolací rekurs vyloučen, třebas rekursní soud časové omezení připustnosti práva blíže formuloval.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1925, R I 27/25.)

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs do usnesení rekursního soudu, jímž souhlasně s prvním soudem byla odmítnuta žaloba proti obci pro nepřipustnost pořadu práva.

Důvody:

Jest především řešiti otázku připustnosti dovolacího rekursu ve smyslu Šu 528 c. ř. s., jak ji stěžovatel sám nadhazuje. Toto zákonné ustanovení vylučuje další rekurs proti potvrzujícímu usnesení soudu druhé stolice a takovým potvrzujícím usnesením soudu druhé stolice je i napadené usnesení jak svým výrokem, tak i svými důvody. Prvý i druhý soud řeší námitku nepřipustnosti pořadu práva s obou hledisek, v žalobě zaujatých, jak se stanoviska veřejnoprávního, tak se stanoviska soukromoprávního, a oba dospívají v podstatě k témuž právnímu závěru, že v tomto sporu jde o nárok, uplatňovaný proti žalované obci z důvodu, že zanedbala povinnosti, uložené jí v příčině místní policie, a že je tedy připustnost pořadu práva ustanovením Šu 37 čes. ob. zř. do té doby vyloučena, pokud příslušný politický úřad neuznal, že obec je k náhradě povinna. Toto časové obmezení připustnosti pořadu práva vyslovují oba nižší soudy dle svých důvodů souhlasně, soud rekursní je jenom formelně a pro časové uplatnění nároku zcela bez významu a dle předpokladu obou nižších soudů správně blíže formuluje. Jde tedy o dvě souhlasná usnesení obou nižších soudů, o potvrzující usnesení soudu druhé stolice, proti němuž je další rekurs nepřipustným dle §§ 528 c. ř. s., § 42 odst. 3 j. n. a to jak ve věci samé, tak i ve výroku o útratách. (Srovnej též plenární usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 1924, čís. pres. 1582/23 čís. sb. 3775.)